

"...

II. İTİRAZIN GEREKÇESİ :

"davada tatbiki istenilen kanun maddesi 56 ncı maddedir.

A- Bahse konu maddenin A bendinden mahalli ilköğretim kurullarına bir liradan iki liraya kadar her gün için hafif para cezası hükmedebilme ayrıca, bu kararın tebliğinden itibaren üç gün içinde çocuğun okula gönderilmemesi halinde mahalli ilköğretim kurullarınca ikinci defa olarak önceki cezanın iki katından aşağı olmamak kaydıyla ve azami 100.-lira hafif para cezasıyla mahkum edebilme yetkisini vermiştir. Ayrıca bu para cezalarının infazında amme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki kanuna göre ilköğretim Müdürlüklerine ve özel idarelere bırakmıştır.

Bu haliyle ilköğretim kurullarına bir yargılama yetkisi bahsetmiş bulunmaktadır. Anayasanın 32 nci maddesinde hiç kimsenin tabii Hakiminden başka bir merci önüne çıkarılmayacağı belirtilmiştir.

22 Sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin C bendinde ise bu madde gereğince hazırlanan ihtara, para cezalarına rağmen çocuğunu okula göndermemekte ısrar eden veli, vasi veya aile başkanının hakkında C. Savcısının 3005 Sayılı kanun gereğince koğuşturma yaparak üç gün içinde Sulh Mahkemelerine dava açacağı ve Sulh Ceza Mahkemelerinde on günden otuz güne kadar hafif hapis cezasıyla mahkum edilebilecekleri belirtilmiş ayrıca bu cezaların temyiz edilemeyeceği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen kanun olay C.M.U.K. nun 289. ncu maddesinde kanun yoluna müracaat hakkının mevcut olduğu belirtilmiş ve kanun yollarından ibir olan olmayan hükümleri belirtirken "500.-liraya kadar olan hafif para cezasına dair hükümler, yukarı haddi 1000.-lirayı geçmeyen para cezasını müstelzim suçlardan dolayı verilen beraat kararları ile bu kanun ile sair kanunlarda kati olduğu yazılı bulunan hükümler temyiz olunamaz" denmektedir. Kanun koyucunun bu son şıktan maksadı para cezasıyla ilgili bulunan hükümler olduğu bugüne kadarki Yargıtay içtihatlarıyla sabittir.

Ayrıca diğer bir kanun yolu olan itirazda da itiraz edilemeyen mahkeme kararlarına istisna olarak tevkife taallük eden kararlar bu hükümden müstesnadır, diyerek şahsın hürriyetini elinden alan hapis cezasıyla iye ilgili hükümlerin itiraz ve temyiz olabileceğini ortaya koymak istemiştir.

Anayasanın 10 uncu maddesinde "herkes kişiliğine bağlı dokunulmaz devredilmez, vazgeçilmez, temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

Devlet kişinin temel hak ve hürriyetlerini fert huzuru, Sosyal Adalet, ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşamayacak surette sınırlayan siyasi, iktisadi, ve sosyal bütün engelleri kaldırır; insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlar." denmektedir.

Yine Anayasamızın 11 nci maddesi "temel hak ve hürriyetler Anayasanın sözüne ve ruhuna uygun olarak ancak kanunla sınırlanabilir.

Esas Sayısı:1978/5

Karar Sayısı:1978/11

Kanun kamu yararı genel ahlak, kamu düzeni, sosyal adalet ve Milli Güvenlik gibi sebeplerle de olsa bir hakkın ve hürriyetin özüne dokunamaz." demektir, davamıza konu olan 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 56 ncı maddesi metninde ilköğretim çağındaki çocukların okula gönderilebilme gayesine matuf ve tehdit mahiyetinde kamu yararı ve kamu düzeni gözetilerek verilen cezaların temyiz edilemeyeceği şeklindeki madde hükmü Anayasanın itibarıyla Anayasanın İşbu 11 nci maddesine de aykırıdır.

Aynı konu münderecatı itibarıyla Anayasanın 14 ncü maddesindeki kişi dokunulmazlığı maddesine de aykırıdır.

Keza; Anayasanın 31 nci maddesinde "herkes meşru bütün vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı merciileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma hakkına sahiptir.

Hiçbir mahkeme görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınılamaz" şeklindeki hükmü karşısında bu cezalar temyiz olunamaz şeklindeki 56 ncı madde metnindeki paragraf Anayasanın 31nci maddesine aykırıdır. Vatandaş bir günde olsa hürriyetinde mahrum kalabilecek bir cezaya çarptırıldığı takdirde Anayasa gereğince kurulmuş adli mahkemelerde kendini savunabilmeli bu hakkı yine Anayasa gereğince kurulan ve adliye mahkemelerinden verilen karar ve hükümleri son merci olarak inceleyip karar vermeye yetkili Yargıtay nezdinde sahip olmalıdır.""